

עת"א 17590/01/17 - אחמד רבאיעה נגד ועדת השחרורים

בית המשפט המחוזי בחיפה

29 ינואר 2017

עת"א 17590-01-17 רבאיעה(אסיר) נ'

ועדת השחרורים

בפני הרכב כב' השופטים:

י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

ב. בר-זיו, שופטת

א. אלון, שופטת

העותר:

אחמד רבאיעה (אסיר)

ע"י ב"כ עוה"ד יחייה פואאד

נגד

המשיבה:

ועדת השחרורים

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עוה"ד גב' שרון אייל

החלטה

א. בפנינו עתירתו של העותר, אחמד רבאיעה, יליד 24.1.1997 (להלן: "**העותר**") כנגד החלטת וועדת השחרורים (להלן: "**הוועדה**") לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001 (להלן: "**החוק**"), בראשות כב' השופט (בדימוס) מ. ארגמן, מיום 03.1.17 לפיה נדחתה בקשתו של העותר לשחרור מוקדם ממאסרו.

ב. אלה הנסיבות הצריכות לעניין:

כנגד העותר הוגש ב-29.8.16 כתב אישום בו נטען, שבתאריך 21.8.14 התפרץ העותר ביחד עם עאפת זבידאת לעסקו של המתלונן כשהם רעולי פנים, וזאת בהרימם יחדיו את תריס החשמל של העסק.

בעוד השניים נמצאים בעסק, הוציא העותר את הכסף שהיה בקופה והכניסו לתיק, ואילו עאפת גנב שרשרת והכניסה לכיס מכנסיו. מיד בהיכנסם לעסק הופעלה אזעקה שקטה אצל המתלונן, שהגיע ביחד עם אחיו לברר מה פשר האזעקה.

התרחש מאבק בין העותר לבין המתלונן, ואזי תקף העותר את המתלונן באמצעות שוקר חשמלי בגופו, ניטרל אותו וברח כשהוא משאיר את התיק עם הכסף בעסק, ואילו שותפו של העותר, עאפת, נתפס על ידי המתלונן ואחיו שהזעיקו את המשטרה למקום.

ג. העותר נתפס על ידי כוחות מג"ב רק שנתיים מאוחר יותר באזור יהודה ושומרון.

בכתב האישים יוחסו לעותר העבירות הבאות:

כניסה לישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) של חוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952.

פריצה לבניין שאינו דירה בכוונה לבצע גניבה בצוותא לפי סעיף 407(א) של חוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בשילוב עם סעיף 29(א) של חוק העונשין.

תקיפה סתם לפי סעיף 379 של חוק העונשין.

ד. בבית משפט השלום בנצרת (ת"פ 57240-08-16) הודיעו ב"כ המדינה והסניגור כי הגיעו לידי הסדר טיעון, לפיו יודה העותר בעובדות כתב האישים, ויורשע בעבירות שיוחסו לו וכי יוטל עליו, בהסכמה, עונש של שמונה חודשי מאסר בפועל, ובנוסף, מאסר מותנה לפי שיקול דעת בית המשפט, וכן חתימה על התחייבות כספית.

ראוי לציין כי באותה ישיבה אמר ב"כ המדינה לבית המשפט כך:

"הנאשם עבר עבירות חמורות, פרץ לעסק וגם תקף את המתלונן. יחד עם זאת, שותפו של הנאשם, אשר עבר גם עבירת התחזות ונתפס על חם, נדון ל-9 חודשי מאסר בפועל. כן חלפו כשנתיים ממועד ביצוע העבירה. לנאשם אין עבר פלילי..."

ה. בא כוחו דאז של העותר טען בפני בית משפט השלום בנצרת, שמדובר באדם צעיר, סטודנט, הלומד חקלאות באזור מגוריו. העותר עצמו הביע את צערו.

ו. בית משפט השלום בנצרת אישר את הסדר הטיעון לגבי העותר, ולפי גזר הדין הוטלו על העותר 8 חודשי מאסר בפועל מיום 23.8.16, כך שמועד שחרורו, לפי תקופת 2/3, היה צריך להיות ביום 10.01.17, ואילו השחרור המנהלי הרגיל אמור להיות ביום 01.4.17.

ז. ביום 3.1.17 התקיים דיון בפני הוועדה וב"כ המדינה התנגדה לשחרורו המוקדם של העותר, הגם שציינה כי אין לחובת העותר עבר פלילי.

ב"כ המדינה ציינה, כי העותר תקף את המתלונן בגופו, באמצעות שוקר חשמלי, וכי מדובר באדם שנכנס כשב"ח וביצע לא רק עבירת רכוש אלא גם עבירת אלימות וכי הוא מסוכן לציבור.

ח. הסניגור טען, כי זה מאסרו הראשון של העותר, אשר בביצוע העבירה נכנע לפיתוי, והוסיף כי שותפו לעבירה זכה לניכוי שליש.

הסניגור גם עמד על כך שהעותר הודה בעובדות כתב האישום, מתחרט ונוטל אחריות על מעשיו. העותר לומד חקלאות, נרשם לשנה ד', והתנהגותו בכלא תקינה.

ט. ב"כ המדינה ציינה בתשובתה, שלשותף לא יוחסה הפגיעה בשוקר חשמלי בגופו של המתלונן, ולכן עניינו של השותף שונה מזה של העותר.

י. העותר עצמו פנה לוועדה, הביע צער ומסר שנפל בפח שטמן לו שותפו לעבירה, וכי הפיק לקח וביקש כי תינתן לו הזדמנות להמשיך בחייו.

יא. בהחלטתה ציינה הוועדה, כי שחרורו המבוקש של העותר עלול לסכן את שלום הציבור, נוכח המסוכנות הנובעת מכך שעשה שימוש בשוקר חשמלי. בכך ראתה הוועדה משום תכנון מוקדם, דהיינו, שבמידת הצורך יעשה שימוש בשוקר כלפי הקורבן.

הוועדה סברה, שהעותר לא נטל אחריות מלאה למעשיו למעט הבעת חרטה מילולית, שכן העותר מנסה לטעון ששותפו "גרר" אותו לביצוע העבירה ומנסה להטיל עליו את עיקר האחריות, דבר המצביע על מסוכנות עתידית, שבתנאים דומים יחזור ויבצע העותר את המעשה.

יב. כנגד החלטת הוועדה הונחה העתירה המונחת בפנינו. נטען, שהעותר נכנס למדינה כשב"ח, בגלל מצבו הכלכלי הרעוע ורצונו לסייע למשפחתו. אין לעותר עבר פלילי והתנהלותו בכלא תקינה. מי שפיתה את העותר לביצוע העבירה, כך נטען, הוא שותפו לעבירה.

העותר, כך נטען, הפיק לקח ומביע חרטה ומעוניין להשתלב בעבודה ובלמודים.

יג. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 26.1.17, חזר ב"כ העותר על תמצית טענותיו. ב"כ המשיבה ביקשה כי העתירה תידחה.

לבקשתנו, הגישה ב"כ המשיבה לעיוננו את כתב האישום שהוגש כנגד השותף (ב-2014), גזר הדין שניתן כנגדו, והחלטת הוועדה בעניינו, וציינה כי השותף לא החזיק בידו שוקר ולא השתמש בו, זאת במובחן מן העותר, שתקף

את המתלונן באמצעות השוקר, וזו עבירת אלימות חמורה.

עוד הוסיפה ב"כ המשיבה, שהעותר אינו נוטל אחריות מלאה וטוען, כי שותפו הוא שהביא את השוקר. מכאן שקיימת לגבי העותר מסוכנות גבוהה, מה גם, שנוכח היותו תושב שטחים לא ניתן לפקח על תנאי השחרור שלו.

בנסיבות העניין, כך טוענת ב"כ המשיבה, אין לגזור גזירה שווה מעניינו של השותף.

י.ד. לאחר שעיינו במסמכים הרלוונטיים, הן אלה שצורפו לעתירה והן אלה שהוגשו לעיוננו, ולאחר שנתנו דעתנו להחלטתה של הוועדה, לנימוקי העתירה, ולטיעוניהם של ב"כ שני הצדדים, מסקנתנו היא שיש לקבל את העתירה.

טו. סעיף 3 של החוק קובע, כי הוועדה לא תשחרר אסיר אלא אם כן שוכנעה כי האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את הציבור.

סעיף 9 של החוק, מפרט את השיקולים שהוועדה תשקול, ובכלל זה: הסיכון הצפוי משחרורו של האסיר לשלום הציבור, לרבות למשפחתו, לנפגע העבירה ולביטחון המדינה, את סיכוי השיקום של האסיר ואת התנהגותו בכלא, וכן תביא בחשבון, בין השאר נתונים שונים ובהם גם: העבירה בגינה נושא האסיר עונש מאסר, לרבות נסיבות ביצועה, סוגה וחומרתה, תקופת המאסר שגזר עליו בית המשפט, הרשעות קודמות של האסיר, התנהגות חיובית או שלילית של האסיר בבית הסוהר, ועוד.

טז. במקרה שבפנינו, עולה מעיון בהחלטתה של הוועדה, כי הוועדה הביאה בחשבון מחד גיסא כי מדובר במאסרו הראשון של העותר, אך מאידך גיסא, ציינה, שאינה יכולה להתעלם מן המסוכנות הנובעת מהתנהלותו של העותר בכל הנוגע לעבירה שביצע, וכן אינה יכולה להתעלם מכך שעל מנת להבטיח את מנוסתו ואת מנוסת שותפו ממקום ביצוע ההתפרצות, עשה שימוש בשוקר חשמלי כנגד המתלונן. בנוסף, שמה הוועדה דגש על כך שהעותר הגיע למקום ההתפרצות כשהוא מצויד בשוקר חשמלי.

יז. עוד התרשמה הוועדה לרעה מכך שהעותר למעשה אינו נוטל אחריות מלאה על מעשיו פרט לאמירה של הבעת חרטה. העותר מנסה להטיל את עיקר האחריות לביצוע העבירות על שותפו בטענה שנגרר אחריו ונוכח כל אלה, סבורה הוועדה שקיימת מסוכנות עתידית שבתנאים דומים יחזור ויבצע העותר שוב את המעשה.

יח. תמימי דעים אנו עם הוועדה שאין להמעיט בחומרתן של העבירות שביצע העותר, ובמיוחד העובדה שהעותר תקף את המתלונן שלא כדין באמצעות שוקר חשמלי בגופו, ניטרל אותו וברח, כשבגין מעשה זה יוחסה לעותר עבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 של חוק העונשין (עבירה שלא יוחסה לשותפו

לעבירה, עאפת זבידאת, שהיה אף הוא שב"ח וביצע את הפריצה ביחד עם העותר).

יט. חרף כל זאת, סבורים אנו, שיש להעניק משקל גבוה יותר לעובדה שהעותר הוא כיום בן 22, ובמועד ביצוע העבירה היה כבן 20, ומדובר במאסרו הראשון והתנהגותו בכלא תקינה.

כ. טענתה של ב"כ המשיבה בפנינו, לפיה העותר הוא תושב שטחים ולא תהא אפשרות לפקח על התנהלותו לאחר שחרורו, איננה מקובלת עלינו, שהרי אם נקבל טענה זו, לא תהא כל אפשרות להעניק קיצור של שליש למי מתושבי השטחים, ומכל מקום אין הצדקה למסקנה גורפת מעין זו, אלא יש לבחון כל מקרה לפי נסיבותיו האינדיבידואליות.

בענייננו, יש להביא בחשבון, בין היתר, גם את העובדה שהעותר הוא סטודנט באוניברסיטה הפתוחה (לפי אישור של עיריית מית'לון, שם מתגורר העותר, שצורף לעתירה).

כא. שיקול נוסף לו יש לייחס חשיבות, היא העובדה ששותפו של העותר שוחרר על ידי הוועדה בשנת 2014, שחרור מקודם לאחר שריצה 2/3 מתקופת מאסרו. אכן, כפי שבצדק מציינת ב"כ המשיבה, העותר הוא זה שעשה שימוש בשוקר החשמלי כנגדו גופו של המתלונן, ועבירה זו של תקיפה באמצעות השוקר החשמלי יוחסה לעותר בלבד, לא לשותפו לעבירה.

מאידך גיסא, לא ניתן להתעלם מכך שבעוד שלעותר יוחס מקרה אחד של שהייה בישראל שלא כדון (דהיינו נכון ליום האירוע, 21.8.14), הרי מעיון בכתב האישום שהוגש כנגד שותפו, עאפת זבידאת, עולה כי שותפו לעבירה נכנס לישראל שלא כדון, פעם נוספת, דהיינו, בחודש יולי 2014, ולכן בעוד שלעותר יוחסה עבירה של כניסה אחת לישראל שלא כדון, הרי לשותפו לעבירה יוחסו שתי עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק.

כב. עוד יש לציין, כי בנוסף לכך יוחסה לשותפו של העותר גם עבירה של שימוש במסמך מזויף, וזאת משום שבחיפוש על גופו נמצא, כי השותף החזיק בתעודת זהות מזויפת על שם אדם אחר, כשתמונתו של השותף מודבקת על אותה תעודת זהות שרכש מפלוגי תמורת סכום של 400 ₪.

כג. בעוד שהעותר נדון ל-8 חודשי מאסר בפועל, עולה מעיון בגזר דינו של השותף כי ביום 10.9.14 נדון השותף בת"פ 39289-08-14, לפי הסדר טיעון, ל-9 חודשי מאסר בפועל. הוועדה דנה בעניינו של השותף, בתאריך 21.12.14, והגיעה לכלל מסקנה ששחרורו המוקדם לא עלול לסכן את שלום הציבור ולפיכך זכה השותף לקיצור שליש מתקופת מאסרו.

כד. לא למותר להעיר, שכשם שהעותר טען, כי "נגרר" לביצוע העבירה, וכי שותפו טמן לו פח, הרי גם

בדבריו של השותף בפני הוועדה (בשנת 2014), נטען על ידי השותף: "מצטער מאוד הבחורים עבדו עליי וגררו אותי להיכנס לתחום ישראל".

בא כוחו של השותף, טען, בזמנו, אף הוא בפני הוועדה "פיתו אותי אחרים...".

נראה אפוא, שהטענה של "פיתוי" ו"נגרר" עוברת כחוט השני הן אצל העותר והן אצל שותפו.

כה. מכל מקום, לגופו של עניין, ואף שיש שוני בין העבירות שיוחסו לעותר (במובן זה שהוא הורשע גם בתקיפה לפי סעיף 379 של חוק העונשין) לבין שותפו לפריצה (שנדון בגין שתי כניסות שלא כדין ובגין שימוש במסמך מזויף) אין מקום לכך שהאחד יזכה בניכוי שלישי ורעהו לא.

כאמור, אנו סבורים, כי יש ליתן משקל ראוי לגילו הצעיר של העותר, לחרטה שהביע ולעובדה שהוא אמור ללמוד במסגרת האוניברסיטה הפתוחה, כך שיש סיכוי שהוא ישתלב בלימודים.

כו. בשים לב לכל האמור לעיל, אנו מחליטים לקבל את העתירה, ולאפשר את שחרורו המוקדם של העותר מן המאסר, וזאת לאחר שהוועדה תקבע את התנאים לשחרורו.

לפיכך, אנו מורים בזאת, כי עניינו של העותר יוחזר בפני הוועדה אשר מתבקשת בזאת לעשות את שבאפשרותה על מנת להתכנס **בהקדם** ולקבוע את התנאים לשחרורו של העותר.

ניתנה היום, ב' שבט תשע"ז, 29 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

על מזכירות בית המשפט להמציא את העתקי ההחלטה, אל:

1. ב"כ העותר - עו"ד יחיא פואד, כפר קרע.

2. ב"כ המשיבה - עו"ד גב' שרון איל, פרקליטות מחוז חיפה (פלילי).

3. מזכירות וועדות שחרורים.

א. אלון, שופטת

ב' בר-זיו, שופטת

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]

הוקלד על ידי אלינה צ'רקסקי